

Predikan

23 e tref. 2012

Psalmer: 43, 10, 668, 231, 728, 280.

Pär-Magnus Möller

I kyrkoåret närmar vi oss domssöndagen och reflektionen kring den yttersta tiden och Jesu återkomst. Fokus hamnar därför mer och mer på hur vi lever – hur vi förhåller oss till varandra. Det är ju faktiskt med vårt livs gärningar som vi uttrycker vår tro - och det är vårt livs gärningar som vi en dag skall dömas utifrån. Bekännelsen till Kristus handlar inte bara om ord – utan om liv. I bekännelsen att vara en Jesu lärjunge ligger strävan efter att älska Gud och medmänniskan, att ära Gud och tjäna min nästa. I bekännelsen ligger också att när denna strävan misslyckas, ta emot den nåd och kärlek som Gud, trots mina synder, ändå vill ge mig – gratis, av nåd.

Dagens evangelium ger oss ett exempel på hur vi skall leva tillsammans. Exemplet som Jesus målar upp handlar om att någon gjort dig något ont, något orätt – låt säga att någon baktalat dig. Hur skall du göra? Det Jesus ger som råd är att du skall konfrontera personen med vad han gjort. Om han inte lyssnar, ta med någon broder eller syster som också skall försöka hjälpa till att få personen att förstå – och går inte det så skall han ställas inför församlingen – och vill han inte det – då skall han räknas som en som inte vill tillhöra församlingen och församlingen liv.

Hur går detta ihop med ”den gränslösa förlåtelsen” som vi kristna så ofta brukar tala om. Borde det inte vara så att den som fått utstå en orätt från någon annan bara skall glömma och gå vidare som om inget annat hänt – vända andra kinden till? Är inte det den kristna vägen? Hur går det ihop med dagens text?

Innan vi går vidare är det viktigt att vi förstår att Gud aldrig ser förbi någon enda synd. Det är inte alls så att Gud liksom sopar under mattan allt ont vi gjort eller som sker i världen. Inte ett jota i lagen skall förgå, påminner Jesus oss om. När Gud förlåter handlar det därför aldrig om att glömma något ont som skett – det handlar istället om att försona, att göra det helt som den onda handlingen förstört. Det är en helt annan sak. När Gud förlåter väljer han att lägga syndens konsekvenser på korset – på sin älskade sons kors – för att så låta honom dö med det onda du gjort. Då Gud förlåter våra synder är det alltså ingen liten sak han utför. När prästen säger efter syndabekännelsen att dina synder är dig förlåtna, är det inte en fin formel som säger att Gud glömt och lagt under mattan – utan en bekräftelse på att Gud valt att än en gång lägga upp konsekvensen av din synd och ondska på Jesu axlar. När korset av prästen tecknas över församlingen är det inte en fin gest av prästen – utan en bekräftelse på att församlingen är lagd under Jesu försoning.

Förlåtelsen kostar alltså på – den är inget lättvindigt för Gud – den luktar blod och tårar. Och nu till poängen: Vi kristna är kallade att gestalta denna smärtsamma kärlek och försoning i vår egen gemenskap. Ja, det är denna försoning med Gud och varandra som är själva grunden för församlingens liv. Försoningen med Gud gestaltas i våra liv genom att vi övar oss att leva i ständig försoning med varandra. Tro inget annat än att detta arbete luktar både tårar, svett och blod. Kristi församling är inget fritidsintresse utan liv.

Så, nu har vi alltså vår baktalande broder framför oss. En vanlig förstareaktion hos oss är ju att vill vi hämnas – hämnden vill vi ofta ge eftersom vi alla är lite naggade av syndafallet i våra liv. Men hämnden är inte orsaken till att vår broder skall ställas till svars för sitt baktaleri. Det är lätt att tro det – men syftet är ett helt annat. Den text som ligger precis före dagens evangelium handlar om det får som Herden lämnar nittionio andra fåren för att finna. Den liknelsen är en tolkningsnyckel till dagens text. Alltså skall vi tolka den baktalande brodern som ett får vilket genom sin onda handling kommit bort från flocken. Fåret har gått bort från herden och flockens trygghet. Vi vet att det får som kommer bort från flocken lever ett farligt liv – vilddjur och andra faror hotar – och ingen finns som räddar. Det är så vi skall se på brodern som gjort mig ont; – han har gått vilse och behöver ledas hem igen. Fokus skall alltså inte ligga på att jag som baktalats skall få rätt eller upprättelse i mitt liv – domen är ju inte min utan Herrens. problemet skall istället förstås utifrån att församlingens heliga gemenskap har brutits – och kaosmakterna har genom broderns misstag försökt ta över Guds rike.

Det kanske kan låta konstigt, men vi behöver gång på gång påminnas om att vi som församling inte är vilken intresseklubb som helst – vi är Guds rike på jorden. Vi är de heliga. Vi är jordens salt och ljus. Vi är Kristi kropp. Vi är staden på berget. Vi är Guds folk. Vi tillhör inte denna världen – vi är himmelriket. Det är så. Vi lever här på jorden med allt vad det innebär – men vår identitet är himmelen. Därför skall vi leva utifrån himmelrikets principer – det är det som skall vara vår strävan. Här på jorden är kampen hård eftersom så mycket annat hela tiden drar oss bort från det goda livet – bort från det som vi kallar shalom – Guds fred, frid, helhetet, det goda livet. Vi är alla syndare och bedragare och baktalare, det skiljer oss inte från resten av världen. Det som är unikt i vår gemenskap är att vi är medvetna om att vi hela tiden behöver öva shalom – sträva tillbaka till shalom då den brutits. Och vi skall göra det genom att arbeta med våra svagheter och ständigt bära fram dem till Kristus. Det är därför jag brukar kalla det kristna livet för en övning; vi övar oss i att leva himmel här och nu. Kristi kors är garanten för att vi överhuvudtaget kan ha ambitionen att leva detta heliga liv – korsets försoning som skapar frid - shalom.

När någon broder eller syster gör något ont mot en annan broder eller syster bryts Guds shalom i församlingen – och de nedbrytande kaosmakterna får plats i vår gemenskap. Den som genom sin onda handling bjudit in kaosmakterna i gemenskapen och inte vill låta försona sig med Gud och församlingen – utesluter sig själv. Den människan gör som Adam och Eva; väljer att gå bort från Guds väg och hamnar utanför paradiset. Detta är det värsta som kan hända. Och det är här församlingen trovärdighet ställs på sin spets. Förmår församlingen – d.v.s. du och jag – att hjälpa den förlorade att komma tillbaka. Förmår vi kärleksfullt att få den som inte vill be om förlåtelse, inte vill gå in under försoningens villkor, att komma tillbaka. Eller ställer vi oss med resten av världen kaosmakter på hämnarens sida? Det är detta som dagens evangelium frågar oss. Det är en provocerande fråga för en värld som i mycket drivs av kärleken hämnden!

Men jag själv då – jag som blivit utsatt för oförättan – hur skall jag göra med mina känslor och med min kränkhet? Samma sak! Någonstans måste också jag vilja förlåta. Det kan ta tid ibland – och man kan behöva hjälp med sina känslor, för känslor är inte lätta saker att hantera – men målet måste ändå vara försoning. Även om den som gjort dig ont inte vill erkänna det onda den gjort så måste du till sist förlåta. Vad är alternativet? Att bli kvar i kaosmakternas våld? Det går ju inte. Vi har ju genom våra liv som kristna valt att låta allt vara försonat i Kristus.

Valet att vara kristen är ett val att gå livets svåra väg – den väg som luktar blod, svett och tårar. Vi behöver ibland påminnas om att vi inte går den vägen för att vi tycker den är trevlig och för att den erbjuder många härliga religiösa känslor – nej, vi går den eftersom han som skapat himmel och jord kallat oss att gå den. Han har kallat oss att följa honom. För att orka gå den vägen behöver vi varandra, vår gemenskap i församlingen. Och församlingsgemenskapen är ett hårt arbete. Församlingens gemenskap är inte ett fritidsintresse – det är ett liv. Men inte vilket liv som helst – ett liv i Kristus – i hans shalom.

I Tanzania finns en tradition som jag tycker är intressant. Om jag gjort något ont och bett om förlåtelse – men den som jag bett om förlåtelse till inte accepterar min förlåtelse, så kan jag ta ett yuccapalmblad som jag knutit till en knut och kasta på den som inte ville ge förlåtelse. Då räknades det som om man kastade tillbaka bördan på den som inte ville leva i försoning. Den som inte velat ge förlåtelse får då en påminnelse om att han eller hon ställer sig utanför gemenskapen och får själv bära bördan av utanförskapet. Så kan vi förstå exemplet Jesus ger oss. Det är därför det är så viktigt att vi hjälper varandra att leva i förlåtelse på alla plan – så att ingen hamnar utanför.

Dagens evangelium avslutas med en påminnelse av största vikt: Kristus är mitt ibland oss! Ingen församling kan klara av att leva himmelrike utan att Jesus är

mitt ibland dem. Ibland försöker vi som församlingar och gemenskaper att gå i egen kraft och vi bygger små Babels torn lite överallt för att visa oss duktiga och viktiga. Det slutat alltid i sorg och bitterhet. Församlingens utgångspunkt är därför aldrig att bygga Guds rike utan att först vara Guds rike. I Guds rike gäller Guds rikes lagar. I Guds rike står Jesus och hans försoningskors i mitten – inget annat!

Inför Jesu återkomst spelar det alltså roll hur vi lever med varandra. Vi behöver djupare och djupare öva den försoning som vi är kallade att vittna om. Det kostar på – men vi är inte ensamma i detta arbete – där två eller tre av oss är samlade i Jesu namn, som hans lärjungar, är han mitt ibland oss.

